

BORSA TRENDLERİ RAPORU

OCAK - HAZİRAN 2020

SAYI: XXXIII

Değerli Okuyucularımız,

2020 yılının ikinci çeyreğine ait Borsa Trendleri Raporu ile karşınızdayız.

2020 yılının ikinci çeyreğinde küresel piyasalarda Covid-19 sebebiyle yaşanan belirsizlik volatilitiyi arttırmıştır. Borsa İstanbul nominal işlem hacmi yıllık %240 artarak yeni rekor kırmış, ikinci çeyrekte ise %18 artış göstermiştir.

Yabancı yatırımcıların BIST TÜM işlem hacmindeki payı ikinci çeyrekte %19 seviyesine gerilemiş ve yıllık bazda 12 puan azalmıştır. Bu dönemde Borsa İstanbul'da 1,7 milyar ABD doları net yabancı satışı gerçekleşmiştir. Net yabancı alımı olan tek endeks BIST Teknoloji olmuştur. Yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı, Haziran sonu itibarıyla %50'ye gerilemiştir. Bu koşullarda endeksin yükselmesinde yerli yatırımcıların yatırım tercihlerini hisse senetlerinden yana kullanmalar etken olmuştur. Yerli yatırımcı sayısı 2019 sonunda 1.193.731 adetken, 2020'nin ilk çeyreğinde 1.337.244, ikinci çeyreğinde 1.558.417 adete ulaşmıştır.

Yabancı yatırımcı portföy değeri açısından 2020'nin ilk yarısında Borsa İstanbul'da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülke arasında sıralamanın Katar lehine değiştiği, yıl sonuna göre Katar'ın payının %20'den %27'ye yükselerek ilk sırayı aldığı görülmektedir.

2020 yılının ikinci çeyreğine eşik değerinin altında bir değer ile başlamış olan RISE endeksi, Nisan ayının üçüncü haftası itibarıyla yükseliş trendine girerek Haziran ayını 55,0 değeri ile kapatmıştır.

İyi okumalar ve bir sonraki rapor dönemine kadar verimli çalışmalar ve sağlıklı günler dileriz,

MKK Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi
Ekrem Arıkan

TÜYİD Yönetim Kurulu Başkanı
Aslı Selçuk

Yasal Uyarı: Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) Veri Depolama ve Raporlama Müdürlüğü Direktörü Özgür Uysal, Uzmanı Umur Polat'a, TÜYİD Yönetim Kurulu Üyeleri Başak Öge ve Işıl Bük ile TÜYİD Üyesi Eren Öner'e İpek İyisan'a ve Bahar Efeoğlu Ağar'a teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1. BORSA ŞİRKETLERİNİN ENDEKS BAZINDA DAĞILIMI	4
2. HALKA AÇIKLIK ORANLARI	4
3. PİYASA DEĞERLERİ.....	5
4. İŞLEM HACİMLERİ	6
5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR.....	8
6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI.....	8
7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ.....	10
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	12
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ (MİLYAR TL)	12
10. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI.....	13
11. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	13
12. RISK İŞTAHI ENDEKSİ	14
13. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ DÖVİZ CİNSİ BAZLI DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	16
14. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN TÜRK LİRASI CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ KIYMET TİPİ DAĞILIMI (KÜMÜLATİF).....	17
15. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARINA YATIRIM YAPAN YATIRIMCILARIN UYRUK VE KİMLİK TİPİ BAZINDA DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	18
16. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN TÜRK LİRASI CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ İHRAÇCI BAZINDA TARİHSEL HACİMLERİ (KÜMÜLATİF)	18
17. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN TÜRK LİRASI CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ VADE BAZINDA TARİHSEL HACİMLERİ (KÜMÜLATİF).....	19

1. Borsa Şirketlerinin Endeks Bazında Dağılımı

2020 2. Çeyrek itibarıyla BİST TÛM'de işlem gören şirket sayısı 351'dir.

Endeks	2019	2020	2020
	2Ç	1Ç	2Ç
BİST BANKA	13	14	14
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	37	39	39
BİST TİCARET	17	17	17
BİST HİZMETLER	61	66	65
BİST MALİ	94	104	104
BİST SINAİ	157	168	163
BİST TEKNOLOJİ	17	19	19
BİST TÛM	329	357	351

The Grouping A-B-C-D of companies was abolished according to Borsa İstanbul's regulation dated December 13, 2019. The number of companies traded in BIST ALL increased to 357 at the end of 2019 as a result of the IPOs, the companies traded in the Emerging Companies Market and the companies in C-D group. This number did not change in the first period of 2020

2020 yılının ikinci çeyreğinde ise çimento sektöründeki bazı şirketlerinin birleşmesinin etkisiyle BİST TÛM'de işlem gören şirket sayısı 357'den 351'e düşmüştür.

2. Halka Açıklık Oranları

2020 1. Çeyreğe göre BİST TÛM'ün toplam halka açıklık oranında yükseliş görülürken, fiili dolaşım oranı az da olsa düşmüştür.

ENDEKS	HALKA AÇIKLIK ORANI			HALKA AÇIKLIK ORANI (FİİLİ DOLAŞIM)		
	30.06.2019	31.03.2020	30.06.2020	30.06.2019	31.03.2020	30.06.2020
BİST BANKA	37.64%	44.09%	45.45%	22.31%	19.33%	16.95%
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	43.28%	42.02%	42.80%	33.42%	34.43%	34.33%
BİST TİCARET	59.67%	57.94%	58.58%	51.49%	49.44%	49.98%
BİST 30	42.07%	43.46%	45.72%	38.98%	39.71%	39.20%
BİST 50	41.96%	41.85%	43.02%	36.90%	36.64%	35.69%
BİST 100	41.08%	41.64%	42.67%	35.36%	34.92%	33.90%
BİST HİZMETLER	40.94%	40.25%	42.04%	36.15%	35.30%	36.37%
BİST MALİ	40.06%	43.95%	44.97%	26.14%	23.34%	22.17%
BİST SINAİ	39.21%	40.15%	40.77%	29.98%	28.59%	28.34%
BİST TEKNOLOJİ	30.78%	31.89%	32.13%	28.77%	29.77%	29.98%
BİST TÛM	39.70%	41.62%	42.59%	29.29%	27.55%	27.22%

2020 2. Çeyrek sonu fiili dolaşım halka açıklık oranları incelendiğinde hem bir önceki çeyreğe göre hem de bir önceki yıla göre en büyük düşüş BİST Banka endeksinde yaşanmıştır. Diğer taraftan BİST Hizmet

endeksinde son çeyrekte %35’den %36’ya bir puanlık bir artış olduğu görülmektedir. BIST TÜM’ün fiili dolaşım halka açıklık değerinde 2020 1. Çeyreğe göre az bir düşüş yaşanırken geçen yılın aynı dönemine göre %29’dan %27 seviyesine gerilemiştir.

3. Piyasa Değerleri

2020 yılının 2. Çeyreğinde BIST TÜM Piyasa Değeri TL bazında yıllık %44, ABD Doları bazında ise %21 değer kazanmıştır.

MİLYON TL	30.06.2019	31.03.2020	30.06.2020	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	254,290	269,493	351,338	30%	38%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	117,981	95,302	129,180	36%	9%
BIST TİCARET	43,004	56,031	78,438	40%	82%
BIST 30	487,005	428,442	541,804	26%	11%
BIST 50	561,312	533,701	701,329	31%	25%
BIST 100	643,136	622,265	839,358	35%	31%
BIST HİZMETLER	160,050	181,239	243,269	34%	52%
BIST MALİ	401,320	416,422	550,841	32%	37%
BIST SİNAİ	260,144	266,018	380,253	43%	46%
BIST TEKNOLOJİ	24,243	34,109	46,982	38%	94%
BIST TÜM	845,757	897,787	1,221,344	36%	44%

MİLYON USD	30.06.2019	31.03.2020	30.06.2020	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	44,185	41,021	51,349	25%	16%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	20,500	14,506	18,880	30%	-8%
BIST TİCARET	7,472	8,529	11,464	34%	53%
BIST 30	84,622	65,216	79,186	21%	-6%
BIST 50	97,533	81,238	102,501	26%	5%
BIST 100	111,751	94,719	122,674	30%	10%
BIST HİZMETLER	27,810	27,588	35,554	29%	28%
BIST MALİ	69,733	63,386	80,506	27%	15%
BIST SİNAİ	45,202	40,492	55,575	37%	23%
BIST TEKNOLOJİ	4,212	5,192	6,866	32%	63%
BIST TÜM	146,958	136,658	178,502	31%	21%

2020 yılının ikinci çeyreğinde BIST TÜM’ün piyasa değeri TL bazında %44, ABD Doları bazında ise %21 değer kazanmıştır. İkinci çeyrekte TL ve ABD Doları bazlı piyasa değerinde tüm endeksler çeyreklik bazda değer kazanmıştır. 2020 ikinci çeyrekte önceki yılın aynı dönemine göre ABD Doları bazında BIST Holding ve Yatırım (%8) ve BIST 30 (%6) değer kaybı yaşamıştır. Aynı dönemde ABD Doları bazında en yüksek artış %63 ile BIST Teknoloji endeksinde olurken onu %53 ile BIST Ticaret endeksi takip etmiştir. BIST Banka endeksi ise dolar bazında son bir yılda %16 değer kazanmıştır.

4. İşlem Hacimleri

2020 2. Çeyrek'te BIST TÜM'ün nominal işlem hacmi çeyreklik %18 artarken, yıllık bazda rekor kırarak %240 yükselmiştir.

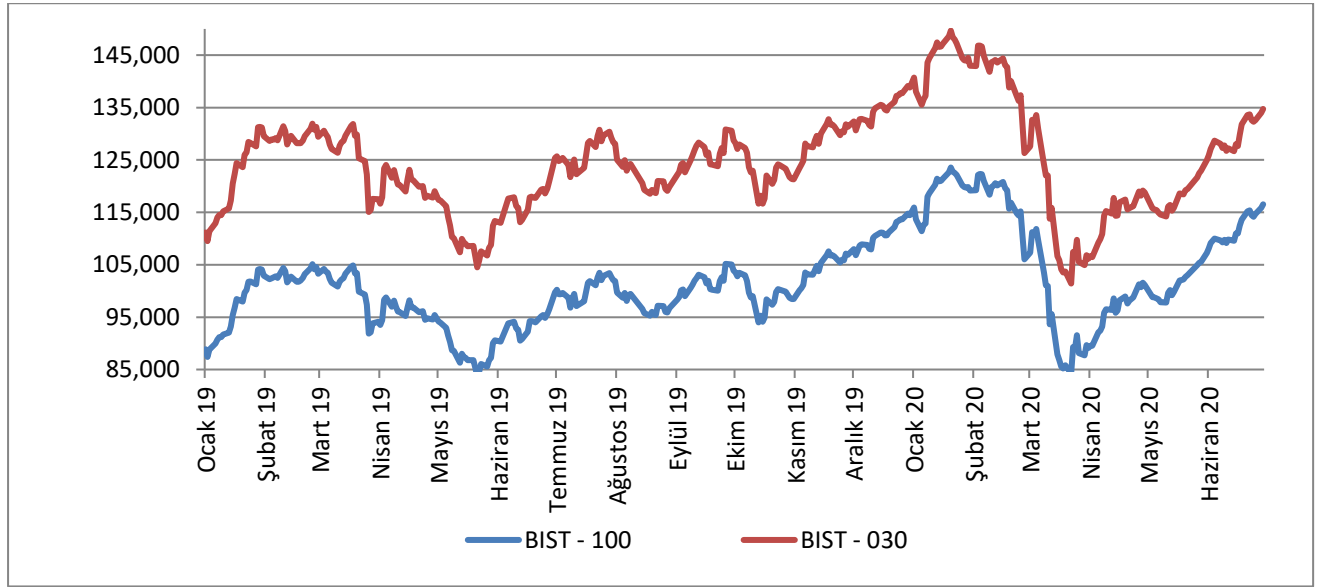
NOMİNAL DEĞER (Mn)	2019 2. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	2020 2. Çeyrek	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	26,330	35,994	48,717	35%	85%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	9,120	34,533	39,864	15%	337%
BIST TİCARET	2,402	8,243	9,342	13%	289%
BIST 30	46,718	80,588	95,192	18%	104%
BIST 50	54,332	97,433	121,301	24%	123%
BIST 100	68,519	146,129	165,567	13%	142%
BIST HİZMETLER	17,158	63,787	66,785	5%	289%
BIST MALİ	42,809	112,825	140,070	24%	227%
BIST SINAİ	26,005	71,740	85,965	20%	231%
BIST TEKNOLOJİ	1,629	4,869	4,907	1%	201%
BIST TÜM	87,601	253,222	297,727	18%	240%

MİLYON TL	2019 2. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	2020 2. Çeyrek	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	133,248	146,759	197,480	35%	48%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	24,708	105,884	127,599	21%	416%
BIST TİCARET	11,681	40,799	73,692	81%	531%
BIST 30	294,815	535,791	553,995	3%	88%
BIST 50	320,144	623,158	690,474	11%	116%
BIST 100	345,839	763,029	875,204	15%	153%
BIST HİZMETLER	92,936	290,463	307,837	6%	231%
BIST MALİ	167,864	348,404	448,425	29%	167%
BIST SINAİ	107,432	319,744	414,284	30%	286%
BIST TEKNOLOJİ	15,694	85,916	87,879	2%	460%
BIST TÜM	383,926	1,044,528	1,258,425	20%	228%

MİLYON USD	2019 2. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	2020 2. Çeyrek	Çeyreksele Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	22,785	24,101	28,826	20%	27%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4,214	17,465	18,609	7%	342%
BIST TİCARET	1,989	6,699	10,718	60%	439%
BIST 30	50,353	88,260	80,907	-8%	61%
BIST 50	54,665	102,666	100,789	-2%	84%
BIST 100	59,031	125,723	127,701	2%	116%
BIST HİZMETLER	15,836	47,888	44,917	-6%	184%
BIST MALİ	28,691	57,433	65,444	14%	128%
BIST SINAİ	18,335	52,823	60,398	14%	229%
BIST TEKNOLOJİ	2,667	14,084	12,811	-9%	380%
BIST TÜM	65,530	172,228	183,571	7%	180%

2020 yılının ikinci çeyreğinde küresel piyasalarda Covid-19 sebebiyle yaşanan belirsizlik piyasalarda volatiletayi arttırmış ve işlem hacimlerinde dikkat çekici yükselişlere sahne olmuştur. Borsa İstanbul nominal işlem hacmi yıllık %240 artarak yeni rekor kırmış ve son çeyrekte ise %18 artış göstermiştir. İkinci çeyrekte ABD Doları cinsinden işlem hacmi çeyreklik bazda %7 artarken yıllık bazda %180 artış kaydetmiştir. TL bazındaki işlem hacminde en yüksek yıllık artış %531 artış ile BIST Ticaret endeksinde görülürken en düşük artış ise %46 ile BIST Banka endeksinde görülmektedir. BIST Ticaret endeksini %460 ile BIST Teknoloji takip etmiştir.

Özellikle yabancı yatırımcıların payının piyasa genelinde %50'nin altına düştüğü dönemde Banka endeksindeki işlem hacmindeki limitli artışın yabancı işlemlerinin azalması kaynaklı olduğunu söyleyebiliriz.

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar

2. Çeyrekte BIST TÜR'nden net 1.742 milyon ABD Doları net yabancı çıkışı yaşanmıştır.

(USD mn)	2019 2. Çeyrek	2020 1. Çeyrek	2020 2. Çeyrek
BIST BANKA	(78)	(643)	(776)
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	(25)	(354)	(208)
BIST TİCARET	(52)	(100)	(11)
BIST 30	(81)	(1,784)	(1,524)
BIST 50	(144)	(1,942)	(1,573)
BIST 100	(177)	(2,163)	(1,705)
BIST HİZMETLER	58	(587)	(248)
BIST MALİ	(145)	(1,094)	(1,056)
BIST SİNAİ	(98)	(761)	(499)
BIST TEKNOLOJİ	6	1	61
BIST TÜR	(179)	(2,440)	(1,742)

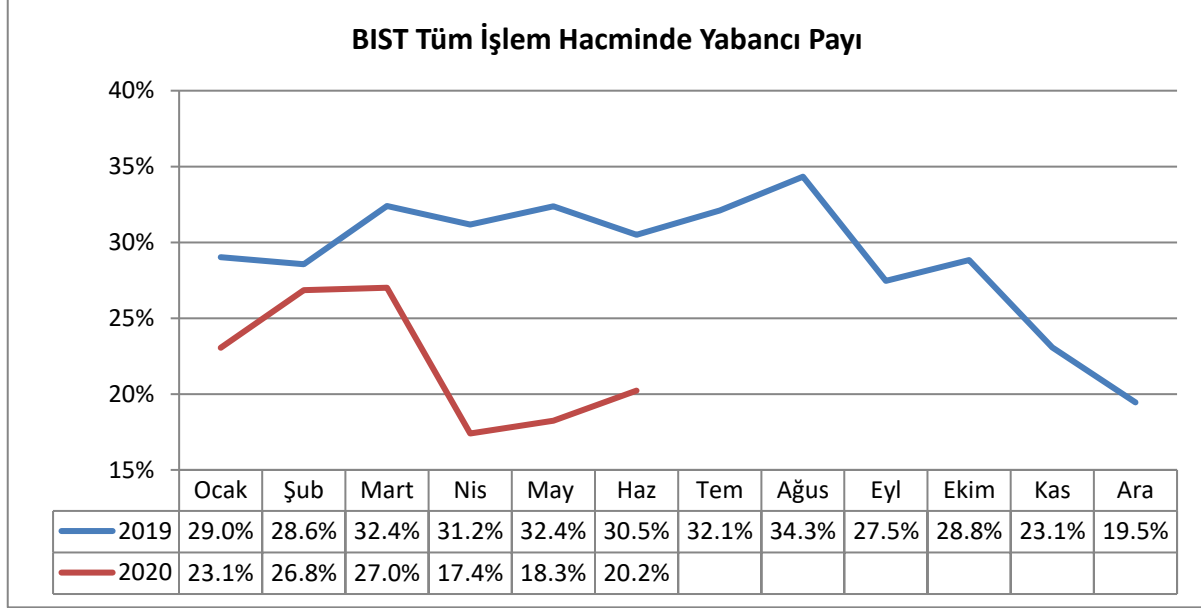
Ülkemizde Covid-19 salgınının en yoğun olarak yaşandığı dönem olan ikinci çeyrekte Borsa İstanbul'dan 1,7 milyar ABD Doları net yabancı para çıkışı gerçekleşmiştir. Net yabancı girişi olan tek endeks 61 milyon ABD Doları ile BIST Teknoloji endeksi olmuştur. En yüksek net yabancı çıkışı yaşanan endeks ise 776 milyon ABD Doları ile BIST Banka endeksi olmuştur. Onu 499 milyon ile BIST Sınai endeksi takip etmiştir. Bu seviyede ciddi bir para çıkışının karşısında endeksin salgının ülkemizde ilk görülmeye başladığı Mart ayı seviyesinin üstüne çıkmasında düşük faiz ortamıyla birlikte yerli yatırımcıların piyasaya girmesi ve yatırım tercihlerini hisse senetlerinden yana kullanmalarının büyük etkisi olmaktadır.

6. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

Yabancıların işlem hacminde en yüksek paya sahip olduğu endeks %27 ile BIST Ticaret, en düşük paya sahip olduğu endeks ise %18 ile BIST Sınai, BIST Mali ve BIST Holding ve Yatırım olmuştur.

ENDEKS	2020 2. Çeyrek		2020 1. Çeyrek		2019		2019 2. Çeyrek	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜR	19%	81%	26%	74%	29%	71%	31%	69%
BIST -030	24%	76%	34%	66%	35%	65%	37%	63%
BIST -050	23%	77%	33%	67%	34%	66%	36%	64%
BIST -100	22%	78%	30%	70%	32%	68%	34%	66%
BIST SİNAİ	18%	82%	25%	75%	24%	76%	26%	74%
BIST HİZMETLER	21%	79%	26%	74%	31%	69%	34%	66%
BIST TİCARET	27%	73%	29%	71%	43%	57%	47%	53%
BIST MALİ	18%	82%	26%	74%	32%	68%	34%	66%
BIST BANKA	20%	80%	35%	65%	35%	65%	34%	66%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	18%	82%	26%	74%	37%	63%	44%	56%
BIST TEKNOLOJİ	21%	79%	25%	75%	25%	75%	27%	73%

Yabancı yatırımcıların BIST TİM işlem hacmindeki payı 2020'nin ikinci çeyreğinde %19 seviyesine gerilemiş ve bir önceki yıl aynı döneme göre kayda değer düşüşle 12 puan azalmıştır. 2020'nin ilk yarısında tüm endeksler ve aylar bazında işlem hacminde en yüksek yabancı payı %37 ile Şubat'ta BIST Banka'da, en düşük ise Nisan'da %16 ile BIST Holding ve Yatırım'da gerçekleşmiştir. Yılın ilk yarısında BIST TİM işlem hacminde yabancı payı en yüksek seviyesine %27 ile Mart ayında ulaşmış ve en düşük seviyesine %17 ile Nisan ayında gerilemiştir.

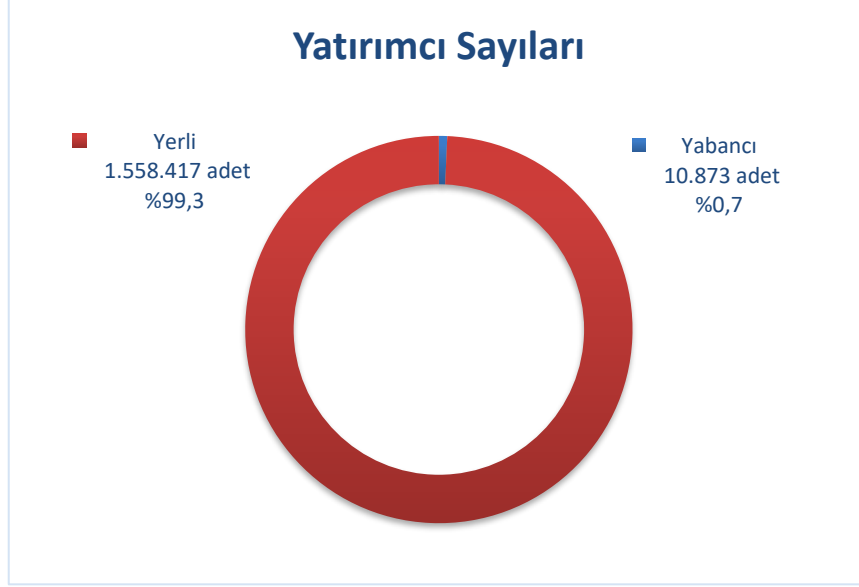

7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Haziran sonunda Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı yılsonuna göre artarak 1 milyon 569 bin 290 adet olmuştur. Artış yerli ve yabancı gerçek yatırımcılardan ve yerli tüzel yatırımcılardan kaynaklanmıştır.

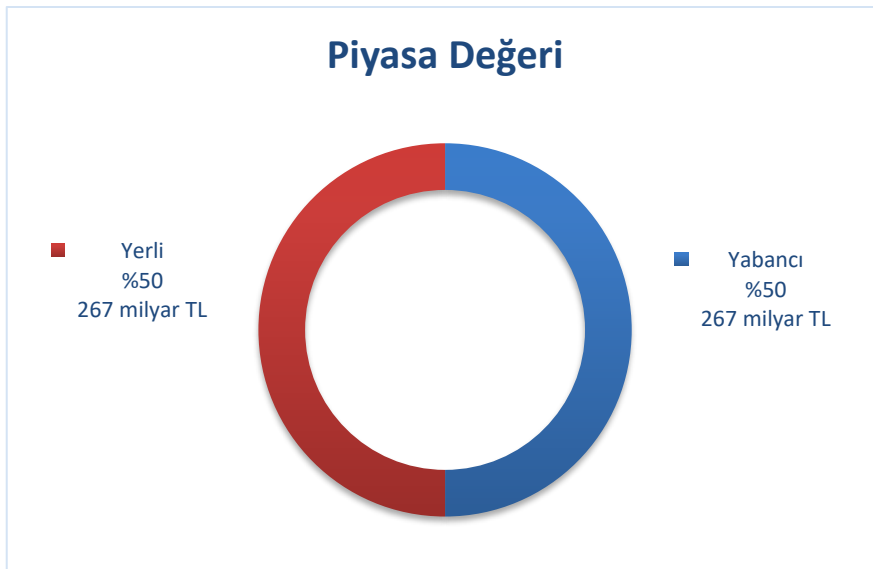
Yerli yatırımcı sayısı 2019 4. çeyrek sonunda 1.193.731 adetken, 2020'nin ilk çeyreğinde 1.337.244, ikinci çeyreğinde 1.558.417 adete ulaşmıştır.

**Haziran itibarıyla
Borsa
İstanbul'daki 1
milyon 569 bin
yatırımcının
%99,3'ü yerlidir.**

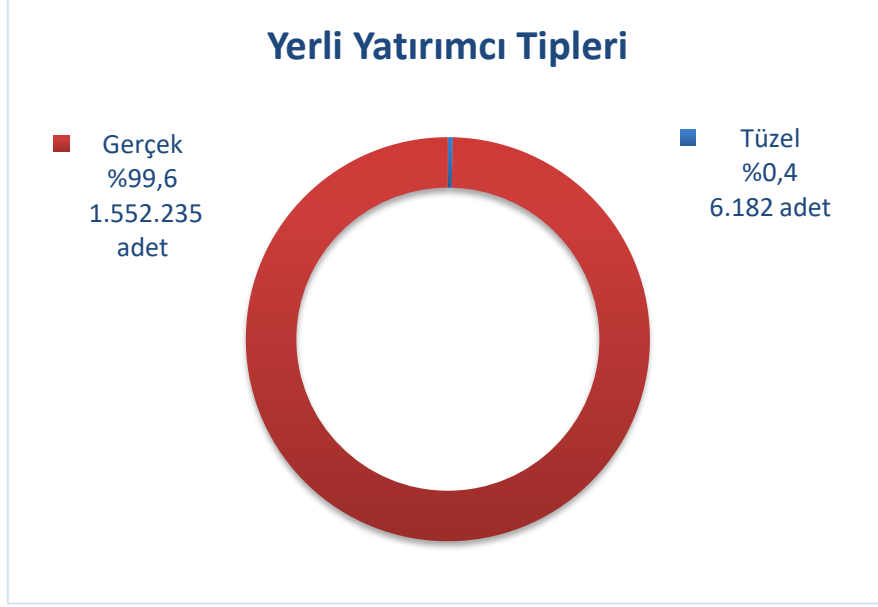

Ocak-Haziran döneminde BIST Tüm işlem hacminde %22 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı, Haziran sonu itibarıyla son dönemlerin en düşük seviyesi olan %50'ye gerilemiştir. Yabancıların elindeki hisse senetlerinin toplam değeri 267 milyar TL olmuştur.

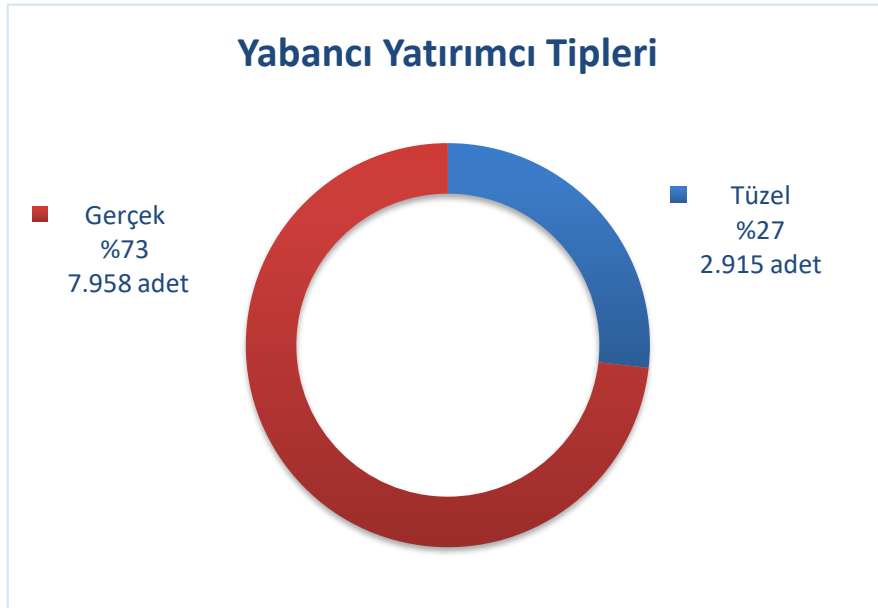
**Toplam yatırımcı
sayısının %0,7'sini
oluşturan yabancı
yatırımcıların
işlem hacmindeki
payı %22, piyasa
değerindeki payı
ise %50 olmuştur.**

Yerli yatırımcıların %99,6'sın oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin %51'ini elinde bulundurmaktadır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %27'dir.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

Yatırımcı Sayısı	Haz.20		Mar.20		Ara.19		Haz.19	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	10.715	1.520.191	9.996	1.300.985	9.564	1.157.689	9.559	1.123.250
BIST 100	7.950	1.200.747	7.358	1.029.311	8.793	975.510	8.893	959.555
BIST 30	6.647	947.605	6.290	802.611	5.989	711.529	6.067	713.436
BIST 50	7.205	1.046.162	6.817	898.283	6.433	802.240	6.490	806.753
BIST SINAİ	5.357	894.484	4.901	744.631	4.584	655.223	4.521	627.367
BIST HİZMETLER	4.689	651.281	4.172	539.349	3.799	420.981	3.688	411.561
BIST MALİ	7.359	914.583	7.147	777.438	6.913	684.547	6.929	632.999
BIST TEKNOLOJİ	1.398	201.856	1.171	181.475	1.090	163.274	1.055	159.339
BIST TİCARET	2.212	166.434	1.942	146.087	1.778	104.174	1.705	100.406
BIST BANKA	3.497	447.572	3.436	379.106	3.334	335.979	3.362	328.692
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	5.033	480.039	4.893	404.573	4.812	345.356	4.789	304.125

2020'nin ilk yarısında bir önceki yıl aynı döneme göre artan BIST Tüm'deki yabancı yatırımcı sayısı 10.715 adet olmuştur. Yıllık bazda en fazla yabancı yatırımcı sayısı artışı 1.156 yatırımcı ile BIST Tüm endeksinde görülürken, BIST 100 endeksi dışında diğer tüm endekslerde yabancı yatırımcı sayısında artış gözlenmiştir.

9. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

Portföy Değeri Milyar TL	Haz.20		Mar.20		Ara.19		Haz.19	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	267	253	219	155	273	174	219	117
BIST 100	182	176	154	105	200	123	174	90
BIST 30	139	109	124	62	165	71	148	57
BIST 50	164	137	143	81	181	89	163	72
BIST SINAİ	58	97	47	60	65	68	56	46
BIST HİZMETLER	60	42	46	27	54	29	45	21
BIST MALİ	143	104	123	60	151	70	116	45
BIST TEKNOLOJİ	5	10	4	7	3	7	3	5
BIST TİCARET	33	13	24	8	24	8	19	6
BIST BANKA	113	47	98	21	113	25	76	20
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	25	31	20	20	32	24	35	16

2020'nin ilk yarısında bir önceki yıl aynı döneme göre yerli ve yabancılarda hem yatırımcı sayısı hem de portföy değeri BIST Tüm, BIST 50, BIST Sınai, BIST Hizmetler, BIST Mali, BIST Teknoloji, BIST Ticaret ve BIST Banka endekslerinde artış göstermiştir.

10. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri

Katar, Borsa İstanbul'da en yüksek portföy değerine sahip ülke olurken, Katar'da yerleşik yatırımcılar toplam yabancı yatırımların %27'sine sahiptir.

Adres Ülkesi	Portföy Değeri (Milyon \$)	Payı
KATAR	10.579	%27
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	9.501	%24
BİRLEŞİK KRALLIK	4.548	%12
LÜKSEMBURG	1.638	%4
İRLANDA	1.426	%4
HOLLANDA	896	%2
CAYMAN ADALARI	845	%2
NORVEÇ	704	%2
SİNGAPUR	701	%2
DİĞER*	7.340	%19

*Türkiye'de yerleşik yabancı yatırımcılar hariçtir.

2020'nin ilk yarısında Borsa İstanbul'da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülkenin değişmediği, ancak sıralamanın Katar, ABD ve İngiltere olarak değiştiği görülmektedir. 2020 yıl sonuna göre ABD ve İngiltere'nin alımlarında kayda değer azalış gözlenirken, Katar artan alımları sonucunda en yüksek portföy değerine sahip ülke olmuştur. Diğer yandan geçtiğimiz yıl sonunda dördüncü sırada yer alan Birleşik Arap Emirlikleri'nin ise yatırımlarıyla bu dönemde ilk on beş ülke arasına giremediği görülmektedir.

Yıl sonuna göre yabancı yatırımcıların portföy değeri içerisinde Katar'ın payının %20'den %27'ye yükseldiği, ABD'nin payının %26'dan %24'e gerilediği ve İngiltere'nin payının ise %14'ten %12'ye gerilediği görülmektedir.

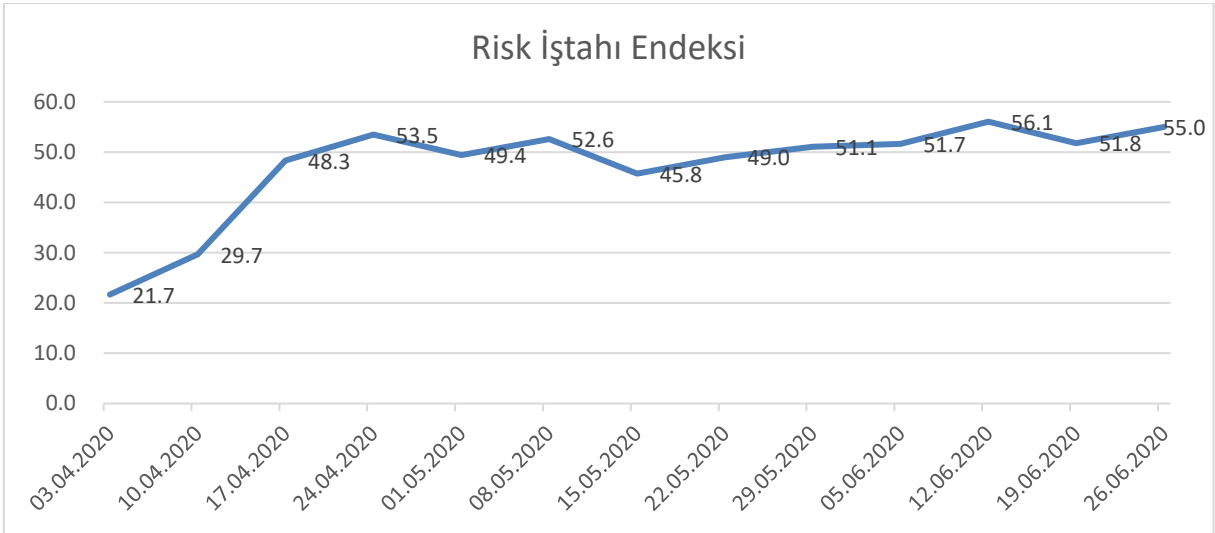
11. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	2019 Haziran		2020 Haziran	
	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Borsa Yatırım Fonu	3.348	273	8.236	2.280
Devlet İç Borçlanma Araçları	68.441	211.430	37.995	185.306
Diğer Menkul Kıymetler	11.410	21.013	3.881	25.050
Fon	2.941.073	83.032	3.089.220	156.642
Özel Sektör Borçlanma Araçları	78.124	92.996	62.544	116.001
Pay Senedi	1.185.062	852.531	1.580.818	1.241.941
Yapılandırılmış Ürünler	6.000	46	16.194	231
Toplam		1.261.321		1.727.452

12. Risk İştahı Endeksi

Nisan-Haziran 2020

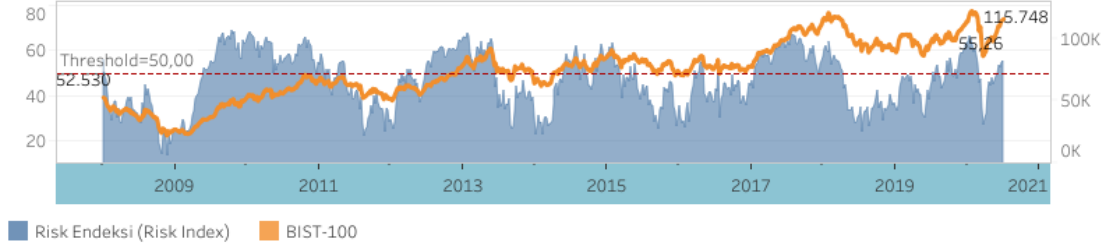
Aşağıda MKK tarafından 2020 yılının ikinci çeyrek döneminde açıklanan Yatırımcı Risk İştahı Endeksi (RISE) ile ilgili yorumlar yer almaktadır. 2020 Nisan-Haziran döneminde RISE ortalama değeri 47,4 olarak hesaplanmıştır. RISE eşik değeri 50 olarak kabul edildiğinden, bu dönem ortalaması eşik değerine yaklaşık gerçekleşmiştir. 2020 yılının ikinci çeyreği eşik değerinin altında bir değer ile başlamış olup, Nisan ayının üçüncü haftası itibariyle yükseliş trendine girerek Haziran ayını 55,0 değeri ile kapatmıştır. 2020 yılının ikinci çeyreğinde en yüksek değer 12 Haziran 2020 tarihinde 56,1, en düşük değer ise 3 Nisan 2020 tarihinde 21,7 olarak gözlemlenmiştir. RISE değeri ilgili döneme 21,7 değeri ile başlamış olup; dönemi 55,0 değeri ile kapatmıştır.

2020 yılının ikinci çeyreğindeki BIST-100 Endeksi trendine bakıldığında, 3 Nisan 2020-26 Haziran 2020 tarihleri arasında RISE ve BIST-100 değerlerinin genel olarak yükselerek benzer yönde hareket ettikleri görülmektedir. BIST Endeksi'nin tarihi rekor kırdığı bu dönemde, yabancı yatırımcılarda azalma olmasına rağmen yerli yatırımcıların pozitif yönde alımları ile RISE değeri 50 üzerinde seyretmiştir.

From 04.01.2008
and Null values

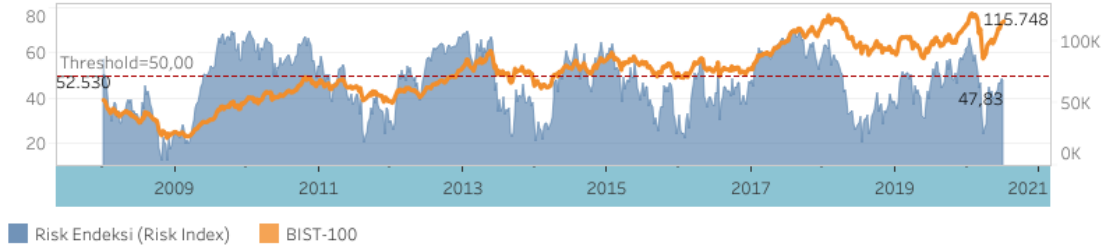
Risk İştahı Endeksi

KPI Risk Endeksi (Risk Index)			
Son Değer (3.7.2020)	55,3	Sene Başına Göre Değişim (%) 03.01.2020	(12,73)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	1,10	Aylık En Düşük Değer 03.07.2020	55,3
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	11,36	Aylık En Yüksek Değer 03.07.2020	55,3
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	73,84	Yıllık En Düşük Değer 27.03.2020	26,5
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	19,73	Yıllık En Yüksek Değer 17.01.2020	66,4

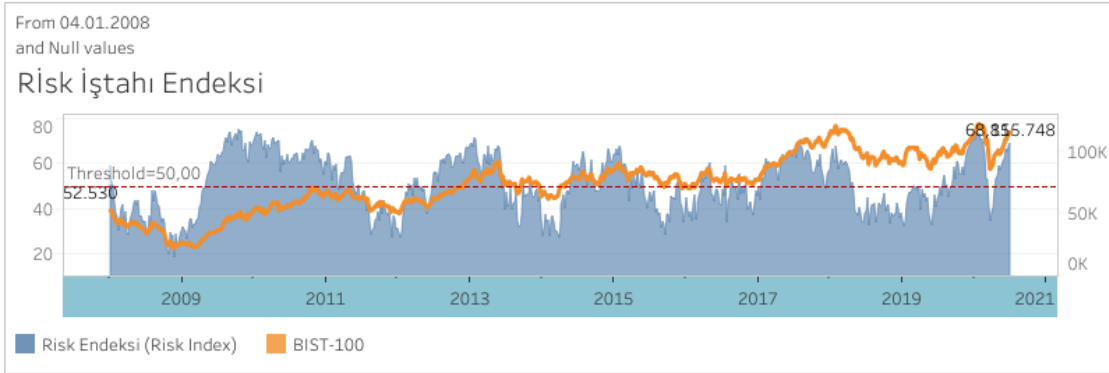
From 04.01.2008
and Null values

Risk İştahı Endeksi

KPI Risk Endeksi (Risk Index)			
Son Değer (3.7.2020)	47,8	Sene Başına Göre Değişim (%) 03.01.2020	(23,19)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	(0,91)	Aylık En Düşük Değer 03.07.2020	47,8
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	10,88	Aylık En Yüksek Değer 03.07.2020	47,8
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	69,02	Yıllık En Düşük Değer 27.03.2020	23,5
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(1,95)	Yıllık En Yüksek Değer 17.01.2020	66,6

KPI		Risk Endeksi (Risk Index)	
Son Değer (3.7.2020)	68,9	Sene Başına Göre Değişim (%)	03.01.2020 (4,02)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	2,10	Aylık En Düşük Değer	03.07.2020 68,9
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	10,38	Aylık En Yüksek Değer	03.07.2020 68,9
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	70,50	Yıllık En Düşük Değer	27.03.2020 34,2
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	49,57	Yıllık En Yüksek Değer	24.01.2020 73,5

13. Türkiye’de İhraç Edilen Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Döviz Cinsi Bazlı Dağılımı (Kümülatif)

Nominal Değer (Milyon)	2Ç 2020	2019	2Ç 2019	Yıllık Değişim	Yılsonuna Kıyasla Değişim
Türk Lirası	140.733	113.203	114.118	23%	24%
Euro	5	5	5	0%	0%

Döviz Türü	2Ç 2020		2019		2Ç 2019	
	İhraççı Sayısı	ISIN Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Sayısı
Türk Lirası	141	799	141	746	134	881
Euro	1	1	1	1	1	1

Türkiye’de ihraç edilen özel sektör borçlanma araçları incelendiğinde, 2Ç 2020’de Türk Lirası cinsinden borçlanma araçlarına ilişkin ISIN sayıları 2Ç 2019’a kıyasla gerilerken; 2019 yılsonuna kıyasla artış kaydetmiştir. Yıllık bazda ISIN sayısındaki gerilemeye ve yılsonuna kıyasla paralel giden seyre rağmen ihraçların nominal değeri sırasıyla %23 ve %24 seviyelerinde artış göstermiştir. ISIN sayıları ve toplam nominal değerlerden yola çıkarak yapılan hesaplamalarla, Türk Lirası cinsinden ortalama nominal ihraç değerlerinin artış kaydettiği, daha yüksek tutarlarda borçlanmalar gerçekleştiği sonucuna varılmaktadır.

Türk Lirasında yaşanan devalüasyon sonucu sağlam para cinsinden ihraçların maliyetlerinin yüksek seyretmeye devam etmesi sebebiyle bu para cinslerinde yeni bir ihraç gerçekleştirilmemiştir.

14. Türkiye’de İhraç Edilen Türk Lirası Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Kıymet Tipi Dağılımı (Kümülatif)

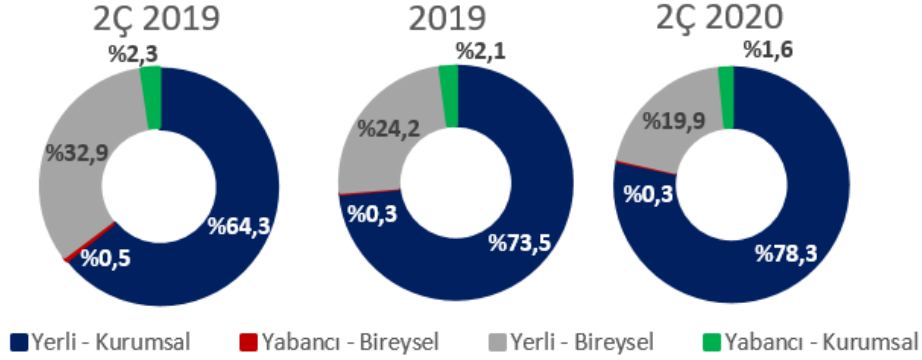
Türk Lirası (Milyon)	2Ç 2020	2019	2Ç 2019	Yıllık Değişim	Yılsonuna Kıyasla Değişim
Finansman Bonosu	75.165	52.900	57.216	31%	42%
Sermaye Benzeri Borçlanma Aracı	19.928	19.178	16.800	19%	4%
Özel Sektör Tahvili	20.447	18.017	16.803	22%	13%
Yönetim Sözleşmesine Dayalı Kira Sertifikası	14.866	12.031	12.378	20%	24%
Varlığa Dayalı Menkul Kıymet	5.872	5.512	5.487	7%	7%
Yapılandırılmış Borçlanma Aracı	703	2.462	2.524	-72%	-71%
İpotek Teminatlı Menkul Kıymet	2.000	2.000	2.000	0%	0%

Kısa vadeli finansman kaynağı olan Finansman Bonoları 2Ç2020’de de en çok tercih edilen araçlar olarak Türk Lirası cinsinde ihraç edilen borçlanma araçlarının %53’ünü oluşturmuştur. Finansman bonolarını toplam içerisindeki payları baz alındığında en çok tercih edilen Özel Sektör Tahvilleri ve Sermaye Benzeri Borçlanma Araçları takip etmektedir.

2Ç 2020’de geçmiş yılın aynı dönemiyle kıyaslandığında nominal değeri en çok artan araçlar toplam ihraçlar içerisinde nominal değeri görece daha düşük olan Sahipliğe Dayalı Kira Sertifikaları ve Alım Satıma Dayalı Kira Sertifikaları olmuştur. 2019 yılı sonuna kıyasla en yüksek nominal değer artışında ise Sahipliğe Dayalı Kira Sertifikalarını, Ortaklığa Dayalı Kira Sertifikaları takip etmiştir.

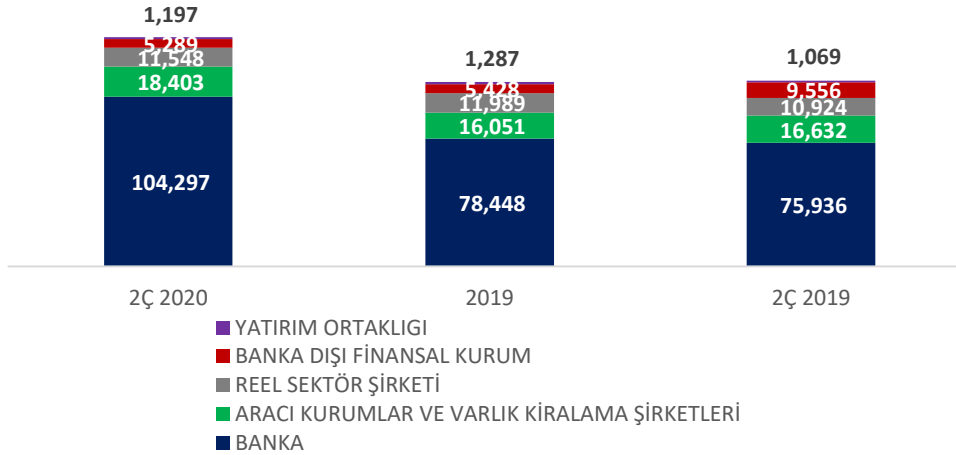
Yapılandırılmış Borçlanma Araçlarının ve Varlık Teminatlı Menkul Kıymetlerin nominal değerleri karşılaştırmaya tabii her iki döneme kıyasla da gerilemiştir.

15. Türkiye’de İhraç Edilen Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan Yatırımcıların Uyruk ve Kimlik Tipi Bazında Dağılımı (Kümülatif)

2Ç2020’de, yerli kurumsal yatırımcıların payı karşılaştırmaya tabi olan her iki dönem ile kıyaslandığında artış kaydetmiş ve %78,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yabancı bireysel yatırımcıların payı 2Ç2019’a kıyasla gerilemesine rağmen yılsonuna kıyasla sabit kalırken; diğer yatırımcı tiplerinin payları gerileme kaydetmiştir. Yabancı yatırımcıların paylarının azalmasında Türk Lirasında yaşanan değer kaybı ile Türk Lirası cinsinden ihraçların cazibesini kaydetmesinin yanı sıra Covid-19 salgını sebebiyle bozulan finansal yapı etkili olmaktadır.

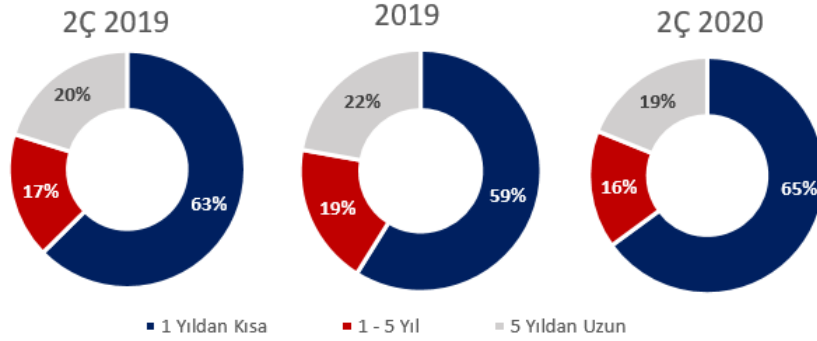
16. Türkiye’de İhraç Edilen Türk Lirası Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının İhraççı Bazında Tarihsel Hacimleri (Kümülatif)

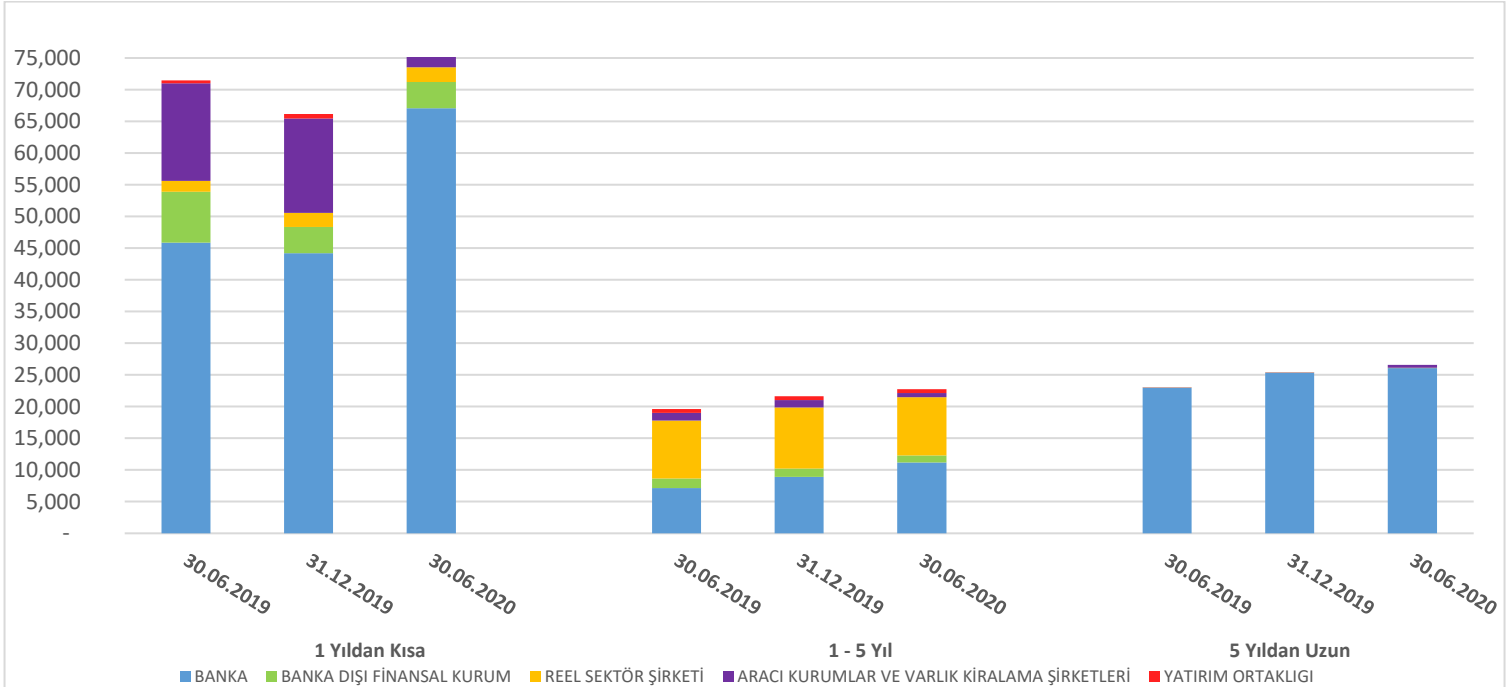
Toplam ihraçlar içerisinde en yüksek paya sahip olmaya devam eden Bankalar tarafından gerçekleştirilen ihraçların toplam içerisindeki payı 2019 yılsonuna ve 2Ç2019’a kıyasla artış kaydederek %74 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllık bazda en yüksek artışta yıllık bazda %37 ve yılsonuna kıyasla %33 artış ile Bankalar tarafından gerçekleştirilen ihraçların nominal değerinde kaydedilmiştir. Banka Dışı

Finansal Kurum ihraçlarında ise yıllık bazda %45 ve yılsonuna kıyasla %3 seviyesinde gerileme görülmektedir. Bu düşüşle, 2Ç2019'da toplam ihraççılar arasındaki payı %8 olan Banka Dışı Finansal Kurumların payı gerilemesini sürdürerek 2Ç2020'de %4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

17. Türkiye'de İhraç Edilen Türk Lirası Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Vade Bazında Tarihsel Hacimleri (Kümülatif)

Vade sonu yaklaşan ihraçların etkisinde 2019 yılsonunda %59 seviyesinde olan 1 yıldan kısa vadeli ihraçların toplam içerisindeki payı 2Ç2020 itibarıyla %65 seviyesine yükselmiştir. 2Ç2020 itibarıyla gerçekleştirilen vade sınıflamasıyla vade dağılımının geçmiş yıl aynı döneme paralel seyrettiği görülmektedir.

2Ç2020 itibariyle toplam ihraçların %74'ünü gerçekleştirmiş olan Bankaların, 1 yıldan kısa ve 1-5 yıl vadeli ihraç hacimleri yıllık bazda sırasıyla %46 ve %57 ile ciddi artışlar kaydederken ve 5 yıldan uzun vadeli ihraçlarının hacimleri %14 oranında artmıştır.

Bankalar tarafından gerçekleştirilen ihraçların %64'ü 1 Yıldan Kısa vadeye sahipken; 1 – 5 yıl ve 5 yıldan uzun vadeli ihraçların payları sırasıyla %11 ve %25 seviyesindedir. 2019 yılsonuna kıyasla vadesi 1 yıldan kısa olan banka ihraçlarının artış kaydettiği gözlemlenmektedir.

Toplam ihraçlar içerisindeki %15'lik pay ile ikinci ihraççı konumunda yer alan Aracı Kurumlar ve Varlık Kiralama Şirketleri'nin ise ihraçlarının %94'ü 1 yıldan kısa, %4'ü 1 – 5 yıl arası ve kalanı 5 yıldan uzun vadeli ihraçlardan oluşmaktadır. Nominal değeri yaklaşık 18 milyar TL'ye yükselen Aracı Kurumlar ve Varlık Kiralama Şirketlerinin 5 yıldan uzun vadeli ihraçları düşük nominal değerlerine rağmen yıllık bazda ciddi artış oranları kaydetmiştir.